

Zienswijze van de Vereniging van Gepensioneerden uit de Agrarische Sectoren, Zuivelindustrie en van FrieslandCampina (VGAZ) en de Belangenvereniging voormalige medewerkers Campina (VGC) inzake het concept transitieplan BPZ

Proces

1. Representativiteit: VGAZ en VGC vertegenwoordigen gezamenlijk minimaal 10% van de gepensioneerden (op basis van de cijfers 2023) en voldoen daarmee aan de wettelijke vereisten voor representativiteit m.b.t. het hoorrecht zoals genoemd in WTP (minimaal 1.000 leden dan wel 10% van het aantal gepensioneerden). Zij zijn rechtsgeldige vertegenwoordigers van de leden van hun vereniging, respectievelijk gepensioneerde medewerkers van ex. Friesland Foods en Campina. Zij staan niet in contact met de gepensioneerden van de andere ondernemingen die zijn aangesloten bij BPZ.
2. Het uitoefenen van het hoorrecht via een vereniging van gepensioneerden is de enige bij wet geregelde invloed die gepensioneerden als zodanig hebben bij de invulling van WTP. Voor individuele gepensioneerden zijn er geen mogelijkheden een zienswijze in te brengen en is er geen mogelijkheid voor beroep of bezwaar. Dit legt een grote verantwoordelijkheid bij de verenigingen die het hoorrecht uitoefenen. VGAZ en VGC hebben aangegeven het hoorrecht uit te oefenen, als er voldoende mogelijkheden worden geboden om het transitieplan (incl. berekeningen) tijdig en met voldoende diepgang te beoordelen. VGAZ en VGC hebben daarbij ook gebruik gemaakt van de expertise van de Koepel Gepensioneerden. Op 25 april, 3 juni, 3 juli en 28 augustus vond overleg plaats met de voorzitter van het bestuur van BPZ en vertegenwoordigers van de sociale partners. VGAZ en VGC zijn BPZ en de sociale partners erkentelijk voor de wijze waarop zij de concept plannen en berekeningen hebben toegelicht en zijn ingegaan op de opmerkingen en gestelde vragen.

Inhoudelijke kernpunten

3. Bij de doelstellingen en ambitie van de pensioenregeling refereren sociale partners aan het Pensioenakkoord. Perspectief op een koopkrachtig pensioen betreft een belangrijke doelstelling van het Pensioenakkoord. VGAZ en VGC onderstrepen dat het een wezenlijke ambitie is dat pensioenuitkeringen koopkrachtig zijn en ook nadat de opbouw uit premie-inleg is voltooid zoveel mogelijk de ontwikkeling van de consumentenprijsindex kunnen volgen. VGAZ en VGC zien graag aangetoond dat in een mediaan scenario er naar verwachting sprake zal zijn van een koopkrachtig pensioen in de jaren na de pensioendatum.

4. Opmerkelijk is dat in de afgesproken pensioenovereenkomst de pensioenleeftijd wordt gehandhaafd op 68 jaar. Dat is hoger dan de AOW-leeftijd, terwijl een verhoging daarvan tot 68 jaar inmiddels niet langer in zicht is. VGZ en VGC adviseren om de pensioenleeftijd te harmoniseren met de AOW-leeftijd. De suggestie om in de jaarlijks te verstrekken UPO inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn indien deelnemers ervoor kiezen om de uitkering van het pensioen te vervroegen tot de AOW-leeftijd laat onverlet dat harmonisatie op dit punt het uitgangspunt van de regeling zou moeten zijn.
5. Het dekkingsgraadsurplus (uitgaande van een dekkingsgraad van 117,5%) wordt bij invaren voor 25% gebruikt voor de vorming van de solidariteitsreserve (tot 4%) en voor 75% evenredig toegedeeld aan alle deelnemers. Bij de gepensioneerden is er evenwel sprake van een historische achterstand in indexatie. VGZ en VGC vinden het redelijk en noodzakelijk dat er wordt uitgegaan van het met voorrang zo veel als mogelijk inhalen van deze achterstallige indexatie alvorens het restant van het dekkingsgraadsurplus evenredig wordt verdeeld. Het feit dat BPZ geen beleid heeft m.b.t. inhaalindexatie doet hieraan niets af.
6. Het transitieplan biedt inzicht in de effecten van de gevoeligheid t.a.v. de dekkingsgraad en de rente. Een analyse t.a.v. de gevoeligheid voor inflatiescenario's ontbreekt evenwel. Zelfs in een economisch stabiele situatie, waarbij de ECB een inflatieniveau van 2% nastreeft, is dit voor de koopkracht van de ingegane pensioenen een wezenlijk element.
7. Evenwichtigheid: wij zien dat er in het transitieplan geen eenduidige en duidelijke bandbreedtes worden gehanteerd voor de beoordeling van de evenwichtigheid van de pensioenuitkomsten. Dit leidt er toe (figuur 4 transitieplan) dat jongeren in een mediaan scenario (afhankelijk van de premie) er minimaal 70% of zelfs 120% op vooruitgaan in een mediaan scenario en vele honderden procenten in een optimistisch scenario, terwijl in een pessimistisch scenario jongeren altijd nog op vooruitgaan (in ieder geval: er niet op achteruit gaan. Dit terwijl gepensioneerden in een mediaan scenario er slechts 11% op vooruitgaan. De conclusie van sociale partners dat er sprake is van een evenwichtige transitie komt hieruit onvoldoende naar voren en behoeft aandacht.

Overige gesprekspunten

8. Sociale partners lijken op voorhand te kiezen voor de solidaire premiereregeling, om aangegeven redenen. Het is opmerkelijk dat kennelijk niet overwogen is om de contractkeuze te baseren op een kwantitatieve analyse waarbij de solidaire premiereregeling wordt afgezet tegen een scenario gebaseerd op de keuze voor een

flexibele premieregeling. In het transitieplan wordt wel gesproken van een kwantitatieve afweging in de werkgroep, maar deze maakt geen deel uit van het transitieplan. WTP biedt evenwel ook de mogelijkheid om te kiezen voor een flexibele premieregeling. De keuze voor een flexibel contract met een collectieve uitkeringsfase kent veel solidaire elementen en biedt in veel gevallen uitzicht op een pensioen met meer koopkracht. Wij vragen sociale partners om de contractkeuze nader te onderbouwen in het transitieplan.

9. Voor wat betreft de systematiek van invaren heeft BPZ bepaald dat er wordt uitgegaan van de zogenaamde standaardmethode. Sociale partners onderschrijven dit en zien geen reden om te kiezen voor de alternatieve VBA-methode. Het concept transitieplan maakt evenwel onvoldoende duidelijk wat de onderbouwing is van de keuze voor de standaardmethode. Uit een oogpunt van helderheid in communicatie verdient het aanbeveling om dit punt nader te duiden.
10. Uit de doorgerkende scenario's bij verschillende economische omstandigheden komt naar voren dat bij invaren de groep slapers kwetsbaar is voor wat betreft verwacht pensioenvooruitzicht bij een pessimistisch scenario. Voor met name de oudere slapers zijn de kansen op (volledig) herstel uit verbetering van het beleggingsrendement kleiner. Hoewel dit voortvloeit uit de systematiek als zodanig is het belangrijk om dit te constateren en te streven naar oplossingen. Bijvoorbeeld door het creëren van ruimere overdrachtsmogelijkheden voor slapers, ook als zij elders geen pensioen meer opbouwen.
11. De pensioenwet biedt geen mogelijkheid voor individuele deelnemers om bezwaar te maken tegen beleidskeuzes zoals invaren, invaarmethode of contractkeuze. De wetgever is van mening dat het hoorrecht hierin voorziet. Voor individuele deelnemers is vervolgens een correcte uitvoering essentieel. Het is belangrijk dat er een toegankelijke en goedwerkende interne klachtenregeling is indien deelnemers gerede twijfel of gegrond bezwaar hebben tegen de omzetting van onder FTK opgebouwde rechten naar de nieuwe systematiek. BPZ dient hierin te voorzien.